

RECENZJA HABILITACYJNA DR. ANDRZEJA RUŁKI "Japończyk – linoryty"

I. Dane osobowe habilitanta

Dr. Andrzej Rułka, urodzony w 1973 roku w Puławach, to artysta kształcony w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Jego dorobek, rozwijany równolegle z działalnością dydaktyczną, stanowi solidny fundament dla dalszych poszukiwań artystycznych, wyrażanych poprzez tradycyjne techniki grafiki, a przede wszystkim linoryt.

II. Wprowadzenie

Dokumentacja habilitacyjna dr. Rułki to nie tylko zapis technicznych osiągnięć, lecz przede wszystkim opowieść o artystycznej podróży, której rytm wyznaczają precyzyjne cięcia dłuta i delikatne pociągnięcia pędzla słów. Projekt "Japończyk – linoryty" jawi się jako poemat wizualny, w którym tradycyjny linoryt zostaje przekształcony w medium niosące głębokie przesłanie o przemijaniu, harmonii oraz dialogu między kulturą Wschodu a współczesną refleksją artystyczną. Dr. Rułka, posługując się językiem pełnym metafor, zamienia techniczne opisy w obrazy, gdzie każdy odbitek stanowi świadectwo ulotnej chwili, uchwyconej na granicy rzeczywistości i marzeń.

III. Analiza dzieła habilitacyjnego

A. Technika i forma

W "Japończyku" dr. Rułka operuje tradycyjną techniką linorytu, która staje się narzędziem do wyrażenia zarówno wizualnej, jak i duchowej narracji. Linoryty te wycinane są z dużą wprawą i wrażliwością – małe punkty i linie, starannie oddzielane przez dłuto, tworzą z oddalenia wibrujące struktury, które zaskakują swoją precyzją i delikatnością. Z bliska te misternie opracowywane detale przypominają mikroskopowe ujęcia tkanek organicznych – subtelne, niemal tajemnicze mapy życia, gdzie każda linia zdaje się pulsować własnym rytmem. Z kolei z dystansu odbitki wywołują skojarzenia z naskalnymi malowidłami epoki paleolitu, w których prostota formy idzie w parze z głębokim znaczeniem symbolicznym. Ta wieloznaczność – zarówno biologiczna, jak i archeologiczna – podkreśla, że w dziełach dr. Rułki technika staje się

poetyckim medium, które zaprasza do interpretacji i refleksji nad przemijaniem oraz ciągłością ludzkiego doświadczenia.

B. Kontekst kulturowy i symbolika

Inspiracje płynące z japońskiej estetyki stanowią tu istotny element interpretacyjny. Artysta czerpie z ducha zen, w którym minimalizm i koncentracja służą wyrażeniu prawdy o naturze istnienia. Symbolika zawarta w projekcie, poprzez odniesienia do tradycyjnych japońskich motywów, tworzy przestrzeń do poszukiwania harmonii między przeszłością a teraźniejszością. W wibrujących strukturach linorytu odnajdujemy odzwierciedlenie nie tylko współczesnych obserwacji artystycznych, ale także echo pradawnych malowideł – naskalnych fresków, które przez wieki inspirowały człowieka do refleksji nad własnym bytem. Ta wielowymiarowość przekazu, gdzie drobne punkty i linie przybierają formy przypominające zarówno mikroskopowe obrazy tkanek, jak i prymitywne znaki kulturowe, ukazuje, że każdy odbitek to wynik niezwykłej troski i zaangażowania w opracowywanie misternych struktur.

C. Refleksja nad procesem twórczym

Autoreferat dr. Rułki odsłania kulisy jego codziennej pracy, gdzie każdy gest – od rytmicznego tańca dłuta po subtelny szelest farby – staje się częścią większej opowieści o życiu i sztuce. Proces twórczy, przedstawiony jako duchowa podróż, to nie tylko kwestia techniczna, ale także sposób wyrażenia ulotnych emocji oraz głębokich refleksji. Każdy odbitek, wynikający z misternie wyciętych detali, jest zapisem intymnej relacji między materią a duchem, tworząc wizualną poezję, która zachęca odbiorcę do własnych interpretacji i refleksji nad kondycją współczesnego człowieka.

IV. Analiza rozprawy habilitacyjnej

A. Struktura i treść

Rozprawa habilitacyjna dr. Rułki to kompleksowe opracowanie, w którym teoria spotyka się z osobistym doświadczeniem twórczym. Tekst został podzielony na części teoretyczne oraz analityczne, wzbogacone o bogatą dokumentację fotograficzną, co pozwala na stopniowe zanurzenie się w świat artystycznych poszukiwań autora. Każdy rozdział odkrywa nowe wymiary tradycyjnej techniki linorytu, jednocześnie uwypuklając subiektywną narrację artysty, której towarzyszą poetyckie refleksje o przemijaniu i nieustającej przemianie.

B. Poetyka i metaforyka języka

Język rozprawy habilitacyjnej jest jednym z kluczowych elementów wyróżniających pracę dr. Rułki. Autor nie boi się używać poetyckich opisów i metafor, które przekształcają techniczne detale w obrazy pełne głębokiego przesłania. Każdy cios dłuta porównywany jest do uderzenia serca, a każdy

odbitek – do zatrzymania ulotnej chwili, co nadaje tekstowi liryczny wymiar. Opisy pracy z matrycą, użycia farby oraz obserwacji otaczającej przyrody tworzą atmosferę, w której każdy techniczny szczegół staje się symbolem większej całości. Inspiracje japońską estetyką przenikają każdą stronę, łącząc w sobie zarówno nowoczesne podejście do sztuki, jak i echa pradawnych tradycji. Autoreferat dr. Rułki to osobista narracja, pełna emocji i poetyckich opisów, przypominająca pamiętnik artysty. Każdy zapisany fragment, każda wzmianka o pracy w pracowni – od rytmicznego tańca dłuta po szelest farby – stanowi część większej opowieści o przemijaniu i poszukiwaniu harmonii. Język, bogaty w symbolikę oraz odniesienia do japońskiej estetyki, przenosi czytelnika w świat, gdzie technika splata się z doświadczeniem duchowym. Autoreferat nie unika opisu trudności codziennej pracy, ukazując momenty zmagania z precyzyjnymi detalami, które artysta opracowuje z ogromną troską. Te opisy – pełne metaforycznych odniesień do mikroskopowych ujęć tkanek organicznych i niekiedy – naskalnych malowideł epoki paleolitu – stanowią manifest artystycznej wrażliwości oraz refleksji nad istotą twórczości

C. Metodologia badań i odniesienia teoretyczne

Dr. Rułka umiejętnie łączy tradycyjne teorie sztuki z nowoczesnymi koncepcjami tworząc interdyscyplinarny dialog. Oprócz dogłębnej analizy technicznych aspektów linorytu, autor podejmuje próbę interpretacji tej techniki jako medium, które wyraża zarówno emocje, jak i egzystencjalne refleksje o przemijaniu. Odniesienia do klasycznych teorii oraz współczesnych debat stanowią solidną podstawę, na której buduje swój wkład merytoryczny, otwierając nowe perspektywy w badaniach nad rolą tradycyjnych technik w współczesnej sztuce.

D. Innowacyjność i wkład merytoryczny

Pomimo zakorzenienia w tradycyjnych metodach, dr. Rułka reinterpretuje je w świetle współczesnych poszukiwań artystycznych. Jego praca otwiera nowe możliwości w badaniach nad funkcją sztuki, pokazując, że klasyczne techniki mogą nabrać nowego życia, stając się medium dialogu między techniką a emocją. Każdy precyzyjnie wycięty fragment, opracowany z ogromną troską, staje się symbolem zaangażowania w tworzenie misternych struktur, pełnych wieloznacznych odniesień do natury i kulturowych tradycji.

V. Ocena dorobku artystycznego

Dorobek artystyczny dr. Rułki obejmuje szeroki wachlarz form – od linorytu, przez film animowany, po malarstwo. Jego prace, charakteryzujące się wyważoną kompozycją i subtelną grą kontrastów, ukazują głębokie zrozumienie medium oraz umiejętność przekazywania osobistych przeżyć. Małe punkty i linie, z oddalenia tworzą wibrujące struktury, które wywołują rozmaite skojarzenia z rzeczywistością. Między innymi, jak już wcześniej wspomniałem – przypominają mikroskopowe ujęcia tkanek organicznych, innym razem przywodzą skojarzenia naskalnych malowideł z epoki paleolitu. Ale tych

odniesień do świata jest znacznie więcej, niż wspomniane. W każdym detalu wyczuwalna jest troska o opracowaniemisternych struktur, co nadaje dziełom głęboki, refleksyjny wymiar, łączący tradycję z nowoczesnym spojrzeniem

VI. Ocena działalności naukowo-dydaktycznej

Dr. Rułka aktywnie łączy pracę artystyczną z działalnością dydaktyczną. Jego zaangażowanie w kształcenie młodych artystów, szczególnie w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyślu, polega nie tylko na przekazywaniu technicznych umiejętności, ale także na inspirowaniu studentów do poszukiwania własnej artystycznej ścieżki. Jego warsztat dydaktyczny, pełen indywidualnego podejścia i poetyckiej refleksji, stanowi cenny wkład w rozwój polskiej szkoły grafiki, umożliwiając młodym artystom rozwijanie swojego własnego języka artystycznego.

VIII. Konkluzja

Na podstawie analizy dokumentacji habilitacyjnej, rozprawy oraz autoreferatu, dr. Andrzej Rułka spełnia wymagania niezbędne do nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Jego praca, oparta na precyzyjnej technice linorytu oraz subtelnym dialogu między tradycją a współczesnością, stanowi zaproszenie do głębszych refleksji nad kondycją artystyczną i duchową. Aktywna działalność naukowo-dydaktyczna, połączona z osobistymi, poetyckimi refleksjami, tworzy spójny fundament dla dalszych poszukiwań twórczych. Z pełnym przekonaniem rekomenduję przyznanie dr. Andrzejowi Rułce stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, gdyż jego dorobek artystyczny, działalność dydaktyczna oraz refleksyjny autoreferat stanowią cenny wkład w rozwój współczesnej sztuki oraz badań nad tradycyjnymi technikami graficznymi.

